

EDINOST

Glasilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

•V edinstvu je moč.

EDINOST izhaja 2krat na teden vsako sredo in sredo o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za pol leta 3 gld., za četr leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravnosti in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročanje, reklamacije in inserate prejema Opravnost, via Torrente, *Nova tiskarna*.

Vsi dosti se pošiljajo Uredništvu via Terronte, *Nuova Tipografia*, vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunijo po pogodbji — prav čenč: pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Mladini na razmišljevanje ob novem letu.

Vsek veden gospodar koncem leta navadno pazno pregleduje svoje račune, premotriva svoje izdatke in dohodke, preiskuje vzroke, zakaj niso bili dohodki primerni delu (v kolikor ja ta reč odvisna od človeka samega) in stori trden ukrep, da hoče v prihodnje vse nedostatke odstraniti. Slovenec, ki se bori za najsvetješje pravice, nekako je prisiljen, vsako leto bilanco delati in na zboljšek svojega blagostana misliti; posebno pa moramo Slovenci v Trstu in na Primorskem na to misliti. Ko to premišljuje previden Slovan, hitro razvidi, koliko bi nam mogli tukaj slovenski advokati in notarji pomagati, katerih mnogo drugod na Slovenskem celo v majhnih mestih nahajajo n. pr. Kranj, Novomesto, Celje, Ptuj, Maribor in Gorica imajo dovolj slovenske inteligence v tej stroki. Slovenskim juristom, če so treh jezikov zmožni, in če so tudi prebrisane glave in pošteni značaji, odpira se tukaj lepa prihodnjost. Mi v Trstu, kder živi 26000 Slovencev, nemamo nobenega slovenskega advokata ali notarja, ki bi se kaj za narodno reč brigal. Ta stan je najbolj noodisen in je najbolj v zvezi z dejanskim živenjem. Mi opozorujemo tedaj slovensko mladino in slovenske starše posebno na to stroko.

Povdarjam pa pri tej priložnosti z vso odločnostjo, naj tisti starši na Primorskem, ki hočejo svoje sinove sem v Trst dati šolati, dajo v latinske šole samo dobre glavice, konkurenca je zdaj v vseh strokah tolika, da ni treba vsega siliti v učeni stan.

Koliko pomilovanja vrednega proletarijata duševnega se na ta način

izgoji! Treba pa je tudi gledati na dobro narav fantov, iz talentiranih razposajencev bo malo prida. Sicer se iz značaja dečkovega ne more soditi na njegovo poznejše vedenje, pa vendar se da misliti, da fantek dobrega srca in resnobnega vedenja to lastnost tudi pozneje kot mladenič in mož obdrži.

Mnogovrstne priložnosti da se narav spridi, so posebno v velikih mestih kakor Trst.

Kar se slovenske mladine na srednjih šolah tukaj tiče, slišimo iz kompetentnih krogov, da fantek v nižjih razredih so precej marljivi in nравnega vedenja. Priskrbijo se jim stipendije, pozneje tudi instrukcije, potem pa večinoma začne pojemanjih marljivost in tudi solidno vedenje. So tudi častne izjeme, pa žalibog, redke. Mi bi nekatere take padle dijake, porojene iz okolice, lehko imenovali — sed nomina sunt odiosa.

Mladina naj se strogo drži svojega poklica. Mi nismo za to, da mladina aranžira veselice, vsaj mladina srednjih šol ne; s tem si nakopava samo nepotrebne sitnosti in se odvrača od dela. Pač pa priporočamo mladini poleg vedenja izpolnjevanja njenih dolžnosti, da se uri v petju in v muziki, da more pozneje, ko v javnost stopi, tudi za socialen razvitek slovenskega življa kaj storiti; kako žalostno je v tem obziru tukaj v Trstu, to je iz tega razvidno, da so morale v »Slovenski čitalnici« v Trstu pevske vaje prenehati ker ni — tenorja.

Es bildet ein Talent sich in der Stille, Sich ein Charakter im Stromm der Zeit.

Po domače: Tiho bodi, pa uči se. To naj bo geslo mladini, posebno pa na Tržaškem.

S tem pa ne pravimo, da bi se

dijaki morali po samostanski izgoyiti, dijaki iz najvišjih razredov, in sicer pridni dijaki naj se gibljejo v omikanej družbi, da ne bodo kazali pozneje po svojem vedenji, kakor da bi bili studirali na vseučilišči v Rovtarskih Atenah.

Da se pomore ubogim dijakom vsaj v nižjih razredih, sruje se tukaj dijaška kuhinja, da bodo ubogi okoličanski dijaki v ponedeljek in četrtek, ko imajo tudi popoldne šolo, vsaj skromen obed in po zimi tudi toplo sobo imeli.

Taki dijaki pa so moralno že tem bolj prisiljeni marljivo se učiti, da se vredni skažejo dobro, ki jih bodo sprejemali.

Ta nekako pikra sodba, ki se je zgoraj izrekla o nekterih mladeničih pa naj nikogar neodganja od nakane, dijaško kuhinjo podpirati. Precej mnogo dijakov pride v višje razrede iz drugih gimnazij, in nismo o tem prepričani, da so »potupočni dijaki« vselej cvet mladine.

Še eno nam je omeniti.

Velike važnosti za slovenske dijake, ki hote kdaj na Primorskem službe dobiti, je znanje jezikov. Nemščine se na srednjih šolah nauče, ker je podučen jezik nemški. Vsak se naj tudi italjanščine uči, ker ima za to priložnost. Ko se italjanščina uči, so drugi dijaci, Nemci in Slovenci prosti. Slovenec tudi naj vstopi, če ima početkom tudi nekaj težav, to nič ne de, uže se privadi. Glede na slovenščino smo letos na Tržaški gimnaziji za pičico na boljem, ker so letos širje kurzi, kakor je bil vlanek učitelj predlagal, to se pravi, po dva gimnazijalna razreda se v enem tečaju učita. Samo to obžalujemo, da slovenščina ni obligatna za vse Slo-

vence skoz vse razrede vsaj v vsakem razredu po dve uri na teden.

Upamo pa, da ukrene gospod nadzornik Klodič s časom to, kar more storiti. Med tem pa je sveta dolžnost, vsakega slovenskega profesorja, ki je razrednik posebno v višjih razredih, da po svoji autoriteti kot razrednik podpira učitelja slovenščine, ki ima v Trstu posebno težek položaj.

Mestne volitve.

V pondelk dne 11. t. m. se začenja mestne volitve; v pondelk in vtorok bodo načrte volil 4. mestni razred. V pondelk, 4. t. m. so imeli patriotični volilci IV. razreda (Slovenci in Italijani) svoj volilni shod, katerega se je udeležilo nad 300 volilcev in sklenilo se je, da bodo Slovenci in Italijani volili ene in iste patriotične kandidate, mej temi tudi par Slovencev.

Kakor vse kaže, bodo volilni boj jako vroč in srdit. Pri vsem tem utegnijo patriotje spraviti v mestni zbor v IV. razredu vsaj 4 do 6 poslancev, ali treba je, da patriotje vsi brez razločka storijo svojo dolžnost. V prvem in tretjem razredu je skoro gotovo, da zmaga patriotična in v okolici se je tudi nadejati, da zmagajo kandidature političnega društva Edinost, katero je imelo denes svoj volilni zbor in je postavilo te le kandidate:

Za I. okraj: Peter Peršič, c. k. carinski uradnik.

Za II. okraj: Ivan Marija Klun, posetnik v Rocolu.

Za III. okraj: Štefan Nadlišek, geometr in posestnik pri sv. Ivanu.

Za IV. okraj: Filip Abram, c. k. sestovalec višje sodnije v Trstu.

Za V. okraj: Matija Valentin Živic, inženir v Trstu.

Za VI. okraj: Ivan Nabergoj, državni poslanec in posestnik na Proseku.

Ker so vsi ti kandidature pošteni rodomlubi in po vsem vredni, da zastopajo naš narod v Tržaškem mestnem, oziroma

PODLISTEK.

Málaviká in Agnimitra.

Indijska drama Kálidásova.

Na slovenski jezik preložil

dr. Karol Glaser.

Predgovor.

Tukaj podajem slovenskemu občinstvu drugi zvezek „Indijske Taliye“ in sicer preje, kakor sem sam mislil, izdelovaje prvi zvezek. Ta zvezek obsegata Malaviko in Agnimitra; igra je samo ena, dasi nosi na čelu dvoje imen. Kralj Agnimitra se zaljubi v krasno vjetro rokinjo, ki je po vsem svojem vedenju kazala, da ni hči prostega naroda. Legitimni kraljici Dharini in Iravati kaj neradi gledate ta uzorni predmet kraljeve ljubezni; ko se je pa konečno izvedelo, da je Malavika knežjega rodu, jo vspremete kot enakorodno vrstnico.

Ta igra je tako ustvarjeno, da bi se skoraj tudi v naših gledališčih dala igrati. Sanskrtski tekst te drame je najprej izdal Šved O. F. Tullberg leta 1840, pa v precej slab obliki, ker se je opiral samo na eden Wilsonov rokopis, kateri je bil Brockhaus več let poprej prepisal.

Na to izdajo in na nekej lastnih rokopisov naslanjajo je Malaviko prvi-

krat preložil na nemško A. Weber leta 1856. (Berlin), Dimmler.

Indijski učenjak, Shankar Pandit je izda na novo leto 1869. kot 6. zvezek *Bombay Sankrit Series*; njemu je služilo v podlagi sedem dobrih rokopisov; sam pa je spisal prav primeren angleški komentar.

Leta 1881. je to dramo na nemški jezik preložil L. Fritze verno in lepo, kakor je to njegova navada in jo je izdal v Reclamovi biblioteki.

Moji pripomočki so bili: Shankar Panditova izdaja in dva omenjena nemška prevoda. Da bi se Malavika bila še na kak drugi evropski jezik preložila, mi ni znano; slovensko slovstvo je tedaj drugo v Evropi, katero ima Malaviko prevedeno.

Poslal sem bil I. zvezek „Indijske Taliye“ omenjenemu prelagatelju indijskih dram na nemški jezik, mojemu prijatelju L. Fritzeju; ta mi je pisal 12. decembra lanskega leta med drugim to le: „Sadhu, sadhu (dobro, dobro) sage ich insonderheit angesichts der slovenischen Uebersetzung der Urvaši, obgleich ich sie wegen meiner Unkenntniss des Slovenischen nicht lesen kann. Doch zweifle ich keinen Augenblick, dass Sie ihren Landsleuten im eigenen Sinne des Wortes durch das so zierlich ausgestattete Büchlein Freude und Genuss in ungeahnter Weise gewähren. Nun, Sie haben noch dankbare Stoffe zu aehnlichen

Arbeiten und könuen auf herrliche Stunden während der Arbeit rechnen“.

S tem drugim zvezkom se konča slovenski del „Indijske Taliye“; začel sem se hrvaščine učiti in hočem ob primernem času 3. in 4. zvezek v blagoglasnem jeziku naših sosedov izdati, tako da si bosta Slovenc in Hrvat pod isto streho podajala bratsko roko.

Prvi zvezek moje Taliye je bil posvečen veleč. g. župniku Trstenjaku, kot mojemu učitelju na Mariborski gimnaziji. Pa še eden odličen Slovenc je bil takrat moj učitelj v Mariboru, to je naš dični Božidar Raič.

Mili Božidare!

Dasi se slovenski profesor v obče ne more pobahati, da bi bila njegova pot z rožicami postljana, smem vendar reči, da je bila in še je moja posebno trnjeva, in le ta zavest, da ima vendar prijateljev, h katerim se more zateči v prijetem zavječaj, ga drži po konci. Pri Tebi, mili pobratim, sem bil preložil večji del Urvašice na slovenski jezik, pri Tebi nahajam uže toliko let krepčilen odmor za krajsi ali za daljši čas v jesenskih počitnicah; vsprejni tedaj tudi eden zvezek „Indijske Taliye“ kot znak vernega prijateljstva.

Trst, 25. decembra 1885.

Prelagatelj.

Osobe:

Agnimitra, sin Pušpamitra, kralja Vidišanskega na Vidisi.

Gantama, Brahmanec, njegov prijatelj (burklež v igri).

Varhataka, minister.

Mandgalja, dvornik.

Haradata, Ganadusa, učitelja plesa in mimike.

Sarasa, služabnik Dharinu.

Dharini, prva soproga Agnimitrova, mati Vasmitrova in Vasulakšmina.

Iravati, druga soproga.

Malavika, mlajša sestra Madhavasenova.

Kaušti, buddhična puščavnica, mlajši sestra Sumatijeva.

Džajaseena, vratarica kraljeva.

Vakulacalika, služabnica Dharinina.

Malavikina, prijateljica.

Kaumudika, Nagarika, služabnici Dharonini.

Madhukarika, vrtnarica Ghačinina.

Nipanika, služabnica Iravatina.

Samahatiha, služabnica Kancikina.

Džojsnika, Ramanija, pevkinja.

Osobe ki se v igri omenjajo:

Pušpamitra, oče Agnimitrov, njegov vojskevodja.

Vasmitra, sin Agnimitrov, v Dharinu.

Iravatina, brat Dharinu iz nižje kaste, poveljnik trdnjavi na meji ob Narmadi in vojskevodja Agnimitrov proti Jadžnasenu.

Jadžnasena, kralj Vrdanbski na Varadi.

Sohča njegov iz roda Mauerjev.

Madhavasena, stric Jadžnasenov, starejši brat Malavikin.

Sumati, svetovavec Madhavasenov, starejši brat Kaušikin.

Ohnusiddhi, zdravnik na dvoru Agnimitrovem.

Vasulakšma, kraljicina (hči Agnimitrova in Chabinina).

Melaka prvakinja v Dharininem haremu.

Madhavika, služabnica Dharinina.

Čandrika, služabnica Iravatina.

(Dalje prih.)

deželnem zboru, zato se je nadeljati, da bodo okoličani vsi volili skoro enoglasno po društvu Edinost priporočene kandidate.

Nekaj zdražbe bode sicer v I., V. in VI. okraju. V prvem bode najbrže na svojo roko kandidiral g. Križanec, v V. g. Burgstaller, v VI. celo rudečkar g. dr. Angeli; ali nadeljati se je, da se čudne nakane teh mož razbijajo nad pošteno in odločno voljo okoličanov.

Čas je, da Slovenci pokažemo, da nočemo biti brezvoljno orodje v rokah naših sovražnikov in posameznih čestibiepežev.

Kakor reči stope, gotovo je, da bodo imela patriotska stranka s pomočjo okoličanskih poslanec večino v Tržaškem zboru, ta večina pa bodo morala gledati, da izvori pravega župana, mož skoz in skoz zanesljivega in patriotskega. Sliši se, da se v patriotskih krogih misli na Rossetti pl. Škanderja. Ta bi bila pri sedanjih okoličinah še najboljša volitev. Pa bomo videli.

V pondelek se začne volilniboj, ki bodo trajal celih 14 dni.

Deželní zbori.

Goriški

Deveta in zadnja seja 22. decembra 1885.

Prebere se zapisnik prejšnje seje v slovenskem in v italijanskem jeziku, ki se potrdi brez najmanjše opombe. Poslane pl. Dottori predlaga potem nujnosti resolucijo, katero naj bi sklenil deželni zbor v namen, da bi deželni odbor z večjo strogostjo tirjal zastanke na glavnicih in in na obrestih, katero dolžujejo posestniki odveznih zemlj. še deželnemu zemljisku odveznemu zalugu. Predlog ni doblj potrebne večine ter pada. V imenu deželnega odbora poroča J. Gasser o upokojenju in o plačah učiteljev deželne kmetijske šole. Kot učitelja smatrata se vodja in asistent. Vodja ima stalne plače 1200 gld., službene doklade 200 gld., stanovanje v deželnem kmetijski šoli in 5 petletnih doklad po 10%, prvotne plače ter 15 gld. na mesec za služabnika. Sedanji vodja italijanskega odjelka kmetijske šole ohrani 300 gld. službene doklade, ki mu je bila zagotovljena v imenovalnem pismu. Asistent dobiva 800 gld. plače, 100 gld. petletno po 10%, prvotne plače. Vse te dolžobe se sprejmejo in potrdijo. V imenu istega odbora poročal je dr. Abram o proračunih nekaterih občin za leto 1886, ki so preudarile na 50% izravnega davka kot občinske doklade. Vse prošnje in nasveti so se sprejeli brez razprave tudi v drugem branji.

Poslanec Ivančič poroča o samostalnem predlogu dr. Gregorčiča, da bi se premenil § 61. občinskog reda, kolikor zadeva razdeljenje občinskega zemljiska v tem smislu, da bi je smel deželni odbor dovoljiti. Zbor je sklenil dodati sedanjemu § 61. obč. reda naslednji stavki: Kader ne zboruje deželni zbor, pooblaščen je deželni odbor, potrjevan načrt postav zastran razdelitve občinskih zemlj. še in zaproševati jim cesarsko potrdbo.

Dr. Abram poroča v imenu pravnega odseka o predlogu dr. Maurovica, da bi se deželni postava z dne 9. decembra 1883 (št. 13 zakonika in ukaznika za Primorje za leto 1884) o pogozdovanju Krasa v po-kneženi grofiji goriški in gradiški raztegnila na nekatero občine, za katere ta postava do zdaj ni veljala. Dr. Abram predlaga v imenu odseka, naj se doda § 1. omenjene postave slediči dostave:

Kot kraške občine v smislu te postave smatrajo se sledete: 1. vse občine političnega okraja goriškega: a. v sodniškem okraju Škofja Loka: Čepovan, Dornberg, Grgar, Miren, Opatje selo, Renče, Solkan, Sovodnje, Šempas, Trnovo, Gorenja Tribuša in davkarska občina Št. Maver v Pečniški županiji; b. v sodniškem okraju ajdovskem županije: Černice, Gabrij, Gojače, Kamnje, Lokavec, Rifenberg, Skrlje, Šmarje, in Vrtovin; 3. v političnem okraju gradiškem: a. županija Zagorje v sodniškem okraju gradiškem; b. županija Doberdob, Devin, Foljan, Tržič in Ronke v sodniškem okraju tržiškem. Poslane baron Locatelli predlaga, naj se dodá na konci še ta le vrsta: c. županija Medea v korminskom sočniškem okraju. Sprejme in potrdi se predlog pravnega odseka z stavkom barona Locatellja v drugem in tretjem branji.

Dr. Verzegnassi poroča v imenu posebnega odseka o predlogu dr. Gregorčiča, da bi se prosili pri visoki vladi premembu domovinske postave, kateri predlog se odstopi deželni odboru, da stavi potrebne predloge deželnemu zboru pri bodočem zasedanju. Poslane dr. Venuti poroča v imenu drugega posebnega odseka o predlogu poslanca Mahorčiča, da bi goriška in tržaška bolnišnica pravočasno naznali sprejem bolnikov okrajnim glavarstvom ter da bi se ustanovil deželni bolnišni zalog. Naloži se deželnemu odboru, naj poskrbi, da se izvrši Mahorčičev

predlog v prvem delu tako, kakor je bil v poročilu o drugi seji natančneje razložen, o drugem delu pa naj nadaljuje pozvedbe in naj poroča, oziroma naj stavljajo tem predloge pri prihodnjem zasedanju deželnega zbara.

V imenu petiškega odseka poroča Ivančič o podporah, ki naj se poselijo leta 1876 skladovnim cestam. Cestni odbor goriškega okraja dobi 3000 gld., sežanski 1000 gld., komenski 1000 gld., ajdovski 800 gld., cerkljanski 800 gld., bolški 900 gld., tolminski za cesto v Kotu 900 gld., za cesto ob Istriči 700 gld., za cesto ob Bači 900 gld., tržiški 2000 gld.

Obrtniško-nadzorniško delo v Gorici se dovoli za leto 1886 podpora 1000 gld., da bi bila v oskrbništvu dotične šole dva zastopnika dežele, eden slovenske drug italijanske narodnosti; da bi učiteljsko osebje bilo vsaj toliko slovenčine zmožno da bi moglo v pripravljenem razredu in v I. tečaji obrtne šole slovenskim učencem pojasniti v slovenskem jeziku, kar bi bilo treba; da bi se šola preustrojila po odloku načnega ministerstva z leta 1883, veljavnem za obrtniške šole. Dr. vitez Tonkli predlaga, naj bi se zamenil pod črko c. izraz »obrtniško nadzorniško delo« z izrazom »obrtniške šole«, kar se tudisprejme. Pri tej priliki pojasnil je vladni zastopnik iz katerega namena je vlastna delala na to, da bi se ustanovila v Gorici obstejnja šola, in kaj namerava s podporo, katero daje tej šoli.

Dr. Venuti poroča o prošnji mons. Pavletiča, da bi se mu zbrisal dolg 2185 gld. 13 kr. sklenila se je, da stroški za brano služabnikom se morajo spričati, ukradena vsova se ne odpisje. Ako bodo potrjeni stroški za vrt v letu 1884 in za brano služabnikom, tirjalo se bo povračilo onega zneska, ki preostane.

V imenu finančnega odseka poroča dr. Gregorčič o prošnji črvaja deželne pačače in deželnega obhodnika Franca Candutija za povisjanje letne plače, ki znaša 288 gld. v denarju in prostu stanovanje. Poslale dovoli se osebna doklada letnih 60 gld., ki se ne bodo steli v pokojnino. Prošnja občinskega staršinstva tržiškega, da bi se premenila postava o pogonu al iztiranji, o kateri je poročal dr. Verzegnassi, odstopi se deželnemu odboru v pretres in morebitni predlog.

Zadnji prišel je na vrsto dr. Maurovich, ki je poročal v imenu finančnega odseka o proračunu deželnega zaloga za leto 1886. Vsi stroški deželnega zaloga za leto 1886 so preudarjeni na 200.352 gld., dohodki pa na 91.657 gld., tako da bo primanjkljaj 108.695 gld., ki se pokrije se sledičimi deželimi nakladami: 12% od skupnega zneska državne najmarine, hišarine, obrtnine in dohodnine; 10% od skupnega zneska državnih zemlj. ških davkov; 20%, na užitino vina, mesta in mošta; 50 kr. od vsakega hektolitra na drobno potočenega piva. Predlog finančnega odseka sprejme se brez ugovora. Isti poslanec poročal je v imenu finančnega odseka o resoluciji, s katero naj bi se naložilo deželnemu odboru, da predloži v prihodnji deželnozborški sesiji načrt preuravnave našega računarskega urada v mejah proračunjenega zneska za računarsko poslovanje, da ho preskrbeno za namestovanje voditelja, kendar bo on sam zadržan. Predsednik stavi resolucijo na glasovanje in je bila sprejeta v prvem delu enoglasno, v drugem delu z večino glasov.

Slednji se glasuje o nasvetu poslanca Dottori, naj bi se naložilo deželnemu odboru, da sestavi in odpošije visoki vladni peticijo, v kateri bi se prosila pomoč kmetovalcem posebno v furlanski užini. Predlog se sprejme enoglasno.

Deželni glavar je na to omenil, da dnevni red te seje je dovršen, a da deželni odbor bi bil rad, da bi se obravnaval še organični statut in notranji red deželne gluhozemnice v Gorici, katerega ni mogel še predložiti, ker ni bil še gotov; v to svrhu naj bi se odločila še ena seja. Poslane Dottori ugovarja, da deželni odbor je imel časa dovolj, da bi bil poročilo pravil za časa, da ne kaže ranjega predmeta sesije podaljšati, naj poroča deželni odbor o tej zadevi v prihodnjem zasedanju. Poslanci so njegov govor odobravali in deželni glavar je sklenil sesijo s trikratnim življenjem in evvival presvitlemu cesarju.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor po poročilih z Dunaja začne 26. t. m. zopet zborovati.

V galisiščem deželnem zboru je bilo 4. t. m. na dnevnem redu rusinsko prašanje. Stanislavski rusinski škof Pelesz je predporočal, naj se na želje Rusinov po močnosti ozir jemlje ter izjavil, da bo težnje Rusinov le tako dolgo podpiral, dokler bodo v soglasju s katoliško vero in avstrijskim mišljenjem. Sapieha je predlagal, naj se komisijni predlog Romančukovega šolskega predloga izroči šolskemu odseku, ter svoj predlog podpiral s tem, da je rešitev rusinskega prašanja, za katero se zanima

več milijonov Rusinov zunaj Avstrije, v interesu Poljske, katoličanstva, civilizacije in Avstrije. Ta predlog se je sprejel.

Naučno ministerstvo je po dogovoru z dolenje avstrijskim šolskim svetom zauzalo, da se ima v tistih dunajskih srednjih šolah, v katerih učni predmeti na teden ne presegajo 24 ur, začeti šola v dobi od 15. oktobra do 31. marca, namesto ob osmih še le ob devetih dopoludne. Za sprejemne preskušnje v prvi razred ste se določili dve dobi po tri dni na konci in v začetku vsacega šolskega leta. — Preskušnje za sprejemanje učencev v višje razrede in ponavljalne preskušnje se bodo vršile od 16. do 18. septembra. Redni poduk se bo začenjal 19. septembra.

— Ustne zrelostne prekušnje bodo v zadnjih osmih dneh šolskega leta. Ko se prične, takrat se sklene poduk dotične šole in razdeli se poluletna spricala. Zrelostne preskušnje se bodo vršile dopoludne in popoludne po 4 ure ter se bodo podatki naznajnali takoj opoludne in zvečer. Ob enem se je ta naredba dala vsem drugim deželnim šolskim svetom, da jo izvrši v ozirom na posebne razmere posameznih srednjih šol v raznih deželah.

Vnarje dežele.

Miriditi so imeli zadnji teden bud boj s Turki. Trdi se, da so pobili mnogo Turkov.

Srbij nočajo nehati tožili in sumljiti Bolgarov. 2. t. m. zopet poročajo iz Belgrada: Nasproti pogoju sklenenega premirja so Bolgari zaseli Pregovo z dvema kompanijama, včeraj so preiskavali prevoške moste ter ob Timčku poslali patrole. Srbski samostan Rzane v protiskem okrožju so poropali. Celo mašno obleko in cerkvne posode so odnesli. — Iz Sredca se 2. t. m. poroča: Veliki vezir je potrdil imenovanje Gešova kakor družega pooblaščenca za mirovne razprave ter ob enem naznanil, da je od srbske vlade zahteval, naj brez odloga imenuje srbskega pooblaščenca.

Poročilo iz Belgrada od 4. t. m.: Srbska vlada je imenovala srbskega poslanca v Londonu, državnega svetnika Mijatovića

za srbskega pooblaščenca pri sklepjanju miru z Bolgarijo. Zastran kraja, kde se imajo vršiti mirovne razprave, niste se mogli doslej obči zjediniti; slabo znamenje to. — Poročilo iz Belgrada od istega dne: Kralj se je danes ob petjuri popoludne vrnol v Belgrad. Na kolodvoru so ga čakali: kraljica, ministri, občinski zastopniki, uradniki in zelo veliko ljudstvo. Nagovoril ga je občinski starosta in kralj se je zahvalil meščanom za požrtovljenost ter reklo, da pričakuje, da bodo v sejanjem času vtrajali v požrtovljenosti in modrosti ter hodili po sedanjem poti, da se Srbi obvarujejo spoštovanje in zavarujejo državni interesi. Tuji general Horvatović se je priprjal s kraljem.

Papež še v tem mesecu objavi svetu temu zboru posredovalni sklep o karolinškem prašanju, kateri mej tem državnemu zboru v Berolini in Madridu potrdita.

Nemški cesar je 3. t. m. slovensko obhajal petindvajsetletnico svojega cesarjevanja. Vsi vladarji in države so vsled tega praznovanja poslali posebne poslance v Berlin, ki so prinesli staremu cesarju voščila. Naš cesar je poslal konjičnega generala barona Kollerja, ruski car pa svojega generalnega pribučnika grofa Adlerberga.

Grški minister zunanjih zadev Delijannis je razposlal grškim zastopnikom pri zunanjih vladah okrožico, v katerej mej drugim naglaša, da Grška goji upanje, da bodo velevlasti pri vredbi vzhodnjega prazanja v ozir jemale životne grške interese. — Grška se silno pripravlja za vojno, k malu bodo imela, če je verjeti grškim poročilom, 100.000 vojakov na nogah. Turška vlada vse to opazuje ter se pripravlja za brambo. Turčija bi se Grške uže obranila, ali povodenj j-j preti od vseh strani, ne le od sovražnikov, temučudi od priateljev.

Iz Sudana poroča Buller, da imajo sovražniki mnogo večjo zgubo, nego se je s početka mislio; on soči, da imajo 600 mrtvih. Sovražnik se umika skoz Kalbar proti Dongoli.

Iz Sudana in sicer iz Košeha je 31. decembra brzojavil Stephenson, da se je konjci napotila zjutraj proti Kozeku, jutri pa se pomakne dalje v Said-Effendi; drugi vojaki pajutri odrinejo proti Kozeku. Stephenson pravi, da je 30. decembra sovražnik imel 600 mož v boji; sovražnik ni bil pripravljen, opazil je angleško vojsko še le takrat, ko je stala uže pred njim.

Indiški namestni kralj je 2. t. m. izdal proklamacijo, v katerej izjavlja, da se je birmansko kraljestvo, katero je poprej vladal kralj Thibio, vtelesilo v britansko državo in da bo to deželo vladal uradnik, katerega bo imenoval namestni kralj.

DOPISI.

Iz Barkovlj 2. januvarja 1886. (Izv. dopis.) (Lahonska dobrota. Volilno). Kakor Turčin v Bosni pred 500 leti, ko je Kristjanom glave sekal mej laskavim klicem: Ne boj se bratev uprav tako delajo naši liberalni Lahoni v 19. stoletju z nami okoličani. V enomer zaterjavajo, da za nas skrbne in da je naša sreča, da smo z mestom združeni. Da je postal Rojan v Barkovljem, sveti Ivan, Skedenj itd. lastna sreča z lastnim županstvom uže leta 1868, danes ne bi Lahoni nosili glav tako pokonci kakor jih nosijo, danes bi bile lehkonekatere okoličanske vasi majhna mesta zase, kajti po samoupravi bi tem okoliškim krajem pripadal ne le ves občinski davek, temučudi tudi ves dac ob vina, in tegu bi se potem še veliko več stočilo v okolicu, nego se ga zdaj, kajti okolični ne bi bilo treba tako visocega daca pobirati, kakor ga pobira mesto in s tem bi mestnim gostilnam zdatno konkurrirala. Recimo da bi okoliča za občinski davek, za dac itd. na leto poterjala najmanj 400.000 gld., kar bi prav lehkno, ne da bi bili okoličani tako obloženi, kakor so sedaj, kaj bi bilenko okoliča s tem ne vzdrževala svojih šol, cerkev in cest? Ne le to, temučudi celo preostajalo bi je.

Jaz dajem to primera le za slučaj, da bi v okolicu ne bilo obrtnije. Ako pa hoče Trst vpeljati obrtnište, kar tudi mora, ako noče propasti, kde bi se vse te fabrike zidale? Morda v mestu, na velikem trgu?

Nikdar drugej, nego v okolicu in ako bi celo Lloydov arsenal, potem železnica spadala k Trstu, ali ne bi moral vse ti zavodi plačevati okolični davkov? Kaj so zdaj horni kapovile, kaj bi bili potem župani, ko bi bila okolična ločena od mesta? Celo tržaški »magnifikus« ne bljih mogel gledati čez ramo.

In še danes, ko so nam dosti okolični priklopili mestu, ne bi bila ločitev prav nič škodljiva, kajti ake ima Trst prihodnost, bode se m. gel. širiti le v okolicu, širil bi se tedaj Rojan, sv. Ivan

bila poslanca; pa nemore iti, ne bomo ju volili. Za predpust se tudi uže pripravljamo, imeli bomo veselico in plesali bomo tudi, da se bo vse kadilo. Mladino noge srbe, naj tedaj malo poskoči.

R.G.

Domače in razne vesti.

+ Mejni grof Franc Marenzi. feldmaršal-lajtenant v pokoju, veliki posestnik v Trstu, umrl je predstočnim. — Rajnki je tudi mej Slovenci dobro znan, ker ima več sorodnikov v Senožehah, v Razdrem in Istri. — Rodbina Marenzi je ena najstarejših plemenitih rodbin Primorskega in ena najstarejših plemenitih patricijskih rodbin tržaških.

Rajnki je bil rojen leta 1805. v Trstu, bil je pobožen gospod, pečal se je tudi z vedami, posebno pa z astronomijo, vojskoval se je v Italiji pod nepozabljivim Radetzkyjem. Zapustil je udevo, 4 sinove, kateri vsi so v državnih službah in 3 hčere, katerih ena je soproga sina grofa Hohenwarta, voditelja parlamentarne večine v državnem zboru.

Pri tej priliki konstatujemo, da so potomci vseh starih tržaških plemenitih patricijskih rodbin kakor Marenzi, Conti, Rossetti v državnih službah in torej gotovno poznajo tistega tržaškega patriotizma, katerega uči Raskovič, Vlakovič in drugi enaki, ki hočejo Slovence iz Trsta preganjati, akoprem so sami še le nedavno v Trst privandrali. — Tu si rajnki grof Marenzi je rad imel okoličana in je v njem spoznaval starega Tržačana. Sijajen pogreb rajncega bode danes popoluone ob 2¹/₂ uri in kar je rajnki želel, da njegevi posvetni ostanki bodo pokopani v okolic, zato se prepele njegova rakev na Barkovljansko pokopališče.

Gosp. Francu Kallstru se izreka javna zahteva za 50 gld. katero je letos za dijaško kuhinjo darovati blagoviti.

Cikorjaško. Kakor smo uže pisali, zgubili je Bokalič svojo službo in postal pravi pravcati kortež. — Cikorijaški vodje se torej še niso spamesti, še hočejo blamaže. Te dni je lazil Bokalič po Trebečah, Gropadi, Bazovici in agtoval proti g. Žicev in ga Burgstallerja. V mnogih krajih so ga celo ženske zavračale, češ naj ne hodi motit in zapeljavat njihovih mož, ter naj gre rajše kaj koristnejšega delat. Prav je, da tačega neobligatne zavračajo, kakor zasluži. Da je kaj vreden, ne bilo bi mu treba postopati in okolčanov lovit. G. Burgstaller sam tudi nekda dela proti g. Žicevu, na tistem rije kakor krt. Javno noče nastopiti, ker se boji blamaže, zato pa pod roko dela. Za g. Burgstallerja ni nobena čast, da ga Cikorjaši kandidirajo. — Pazite okoličani, da Vam ne vzamejo Cikorjaši čest, katero ste sedaj tako lepo obranili.

Tržaške novosti:

Tržaško podp. društvo ima danes zvezcer v družnjem dvoranu gledišča Politeama Rossetti beseno s plesom.

Veteransko društvo za Trst in okolico bode imelo v soboto svoj veliki pes, v gledišču Fenice, katerega obišče vsi prva gospoda Tržaška.

Magistratori sluge jako počasi nosijo volilne i-gitimacije volilcem; nek tak sluga se je celo izrazil, da ne bodo mogli vsem raznositi. Rueči jih imajo uže vsi patriote naj skrbe, da jih dobe. — Kedor do nedelje ne dobi volilnega lista, naj ga gre tejat na magistrat najdalje do nedelje.

Petarda je počila neko noč v prošlem tednu pod stanovanjem del. podp. društva; pravijo da bi bila petarda počila tu in v stanovanju, da ni društvo pod protekcijo nekega posebnega svetca.

Poskus samomora. 18 letno dekle Olga M. je včeraj popoludne v novej luki skočila v morje z namenom, da utoni. Nekateri mormani so to videli in nesrečno rešili iz morskih valov.

Policijsko. Zaprli so fakinia Stefana P. iz Lomu, ker je držal tatovom vrečo. Dvema ženskima so tatoi včeraj o helem dnevu na ulici ukradli, enej mošnječek z 9 gl., drugi perila za skoro 40 gl. — Dva fantička, 10 in 12 let stara, je zaslužila straža, ko sta hotela krast v nekej prodajalnici Via Maleanton, po kratkem zaporu jo je policija izročila staršem. — Dva Bolčana in ena Bolčanka, vsi trije nevarni tuji lastnini so v zaporu, in se v kratkem popeljejo franko v Bolec.

Vabitlo k drugemu reinememu občemu zboru pevskega društva »Zora« na Vrdeli, kateri bode v nedelo 10. prosenca 1886, v prostorju obrtniškega društva na Vrdeli z sledečim dnevnim redom: 1. Načvor predsednika, 2. Poročilo tajnikov, 3. Poročilo blagajnikovo, 4. Prenaredba neke točke pravil, 5. Volitev novega odbora, 6. Posamezni predlogi. Začetek ob 3 uri popoludne. K temu obinememu zboru najujidnejše vse podporne in delujoče ude vabi.

Prva številka Šaljivega lista »Rogač« je izšla 3. t. m. v Ljubljani. List se odlikuje po lepej obliki, zdravem humorju in po dobrih, lepo izdelanih slikah. — Rojak, sezite po njem!

Iz Postojine se nam piše, da predi tamnočna Čitalnica v tem predpustu veselice te le dni: Dne 24. januvarja ples

pri Dokortu; 2. svečana »Vodnikova slavnost«, katere spored se pozneje priobči; 21. svečana veselica s tombolo in 7. marca maškarado z šaljivo loterijo. — Za Mir so nabrali na Silvestrov večer 14 gld., govor na Postojino lepa sveta.

Postojnska občina je v današnji seji 5. t. m. preblagorodnega gospoda c. k. deželnega predsednika Andreja barona Winklerja in gospoda c. k. vladnega svetnika Antona Globočnika enoglasno z navdušenimi »živio« klici častnima občanoma izvolila.

Razpisana je služba kanclerja z 900 gl. letne plače pri deželnem odboru Gorškem. Prošnje do 21. januvarja. Kompetent mora znati oba dež jezila.

Na Dunaji se je 2. t. m. zopet prigolil roparski napad pri juvelirju Juliju Beljak. Nek mlad človek je nekaj malega kupil in ko mu je opravnik Engel iz dnega petaka dajal prebitek, sunil ga je na želodec, da se je v nezavesti zgrudil, zgrabil okoli 200 gld. ter utekel.

Hutter-jevi patentirani polnilci za vino in pivo in pipe za sede od vina ali piva. Napolnovanje sklenic potrebuje veliko prakse, naj si je človek še tako izučen in praktičen polnilci, vendar trpi lahko škodo. Vsi polnilci sklenic, ki se v trgovini nahajajo, združi se praktični, vendar pa vedno na nje toži. Veino so bili tako komplikirani in dragi, pri tem malo trpežni ter vedne poprave potrebovi. Hutterjev patentirani polnilci sklenic je nasprotno zelo priprost in, ker vtaknoveni ga v sklenično grlo, se sam od sebe zapre, je v resnici tako praktičen. Enako praktična je Hutterjeva pipa za sede. Z gotovostjo, lehkostjo in pripravnostjo se napolnjuje celo gradirane čase do katerih kolikrati ne da bi se kapljica tekočine izgubila. Notranja uredba teh pip je zelo umetna, lehkočistljiva in lahko jo vsakdo razloži ter zopet skupaj zloži. Te pipe so skoraj nepokončljive in pri vsakem trgovcu z vinom kakor tudi kršmarju se bode jednokratno kupljenje s tem splačalo, ker je popolnoma izkuščeno vsakokapanje tekočine.

Gosp. Ivan Hoff, jedini izručitelj in izdelovatelj sladnih izdelkov Berlin in Beč (I Bräumerstrasse št. 8) bil je vnoči odlikovan z diplomom dvornega založnika. Dne 28. nov. t. l. bila mu je namreč uradno podeljena od pr. kneza Wittgenstein diploma dvornega zalogarja. Pismo ki je bilo z njim združeno se glasi: »Emmenburg, Lübeck, nov. 1885. Vaše blagorodje izražajo je v pismu dne 16 t. m. željo bit imenovanim mojim dvornim zalogarjem. To vaše željo rad spolnuje, imenujem Vas, gospod Ivan Hoff, za mojega dvornega založnika potrdišči to moje imenovanje z mojim podpisom in pečatom (L. S.) Friderik Vilhelm, knez wittgensteinski.«

To je uže 64 odlikovanje, ki je bilo podeljeno izdelovatelju sladnih izdelkov gospodu Ivanu Hoffu. Mi smo zagotovljeni po tej istinitosti kakor po mnogoštvenih zahvalnih pismih, ki so bila priobčena vedno bolj, da si vedo Ivan Hoffovi sladni izdelki pot napraviti toliko v bogate palače kakor tudi v borne koče radi svoje združilne moči in dobrega okusa. Ker so si imenovani izdelki začisto zadobili povsod veljavno in pomen radi izborne svoje fisiologične združilne moči, v korist trpežega človeštva je neobhodno potreba, da njen izdelovalec nepresegljive ajene uspehe po časnikih oznani.

D.R.

Književnost.

Pauline Pajkove • Dora in družba sv. Mohora (Konec).

Na strani 6. se nahaja stavki: »Paglej, da Vam nos in pa uhe ne zurnejo...« Da bi samostalnik »uho« imel v množini »uhe«, to mi je novica! Mislim, da tako pisave nobena slovница ne pripoveda! Na strani 7. čitam: »brez da bi me kdo motil«. To je slovenično nepravilno; ne da bi me kdo motil, bilo bi prav. Na enak način je gospa Pavilna pogrešila n. pr. tudi na strani 36.: »brez da bi se začmerila«. Zato bi jih priporočali, da čita Janežev slovnicu (4. natisk), kjer na strani 234. najde natrénno pojasmilo, kako se sloveni nemški »uhue dass, ohne zu...« Deležnik »kričajoč« str. 10. ni pravilen, stati mora »kričeč«. Deležnik »zmržen« (na istej strani) je tudi napačen, stati mora »zmržela«. Brete kaj v tem obziru, kar Levstik piše v svoji slovnicici: »tie slovenisch Sprache« §. 60. Na strani 11. čitam: »N brata pa učenem delati slab utis«; prav bi se pisalo »slabega vtiska«. Sploh gospa Pavilna pogostokrat rabi v nikavnih stavkih tožilnik namesto edino pravilnega rodilnika.

Take slovenične nedostatke sem opazil v »Dori« na strani 52. . . ker nihtela izgubiti ime (namesto pravilnega: imena); 55.: »da ženo in hčer že nič več ne marajo (namesto »žene in hčere«) . . . Na strani 18. stavki sostinci so mu trepetale ni pravilen; glasiti bi se moral »sustinci« sti mu trepetali (ali pa: ustnice so mn. trepetale). »Okoli Minkinega doma se je vijal potoček, ki je shsal (!) k mlini.« Del tega potoka je bil »zmržen« (str. 19.) Opomniti mi je, da je glagol »slišati« v pomenu »gehören« grč nemčisen. Tudi

deležnik »zmržen« je nepravilen. »Le meni verjam« (str. 23). Velevnik bi se tu pravilno glasil »verjem« (vide Janežev slovnicu, pag. 80, §. 189.) »Iz mojega otrpnjenja. Glagolnik otrpnjenje je povsem napačen, kajti glagolniki se snajo le od nedovršnih glagolov, in sicer na tak način, da se deležniku minolega časa v trpenj obliku pridene »je«. Tako uči tudi Levstik v omenjeni svoji slovniči na str. 54. Namesto »otrpnenje« pisal bi jaz »otplošta«. »Je mogoče, zaključem obupno« (str. 27.).

Zopet pogrešek! Enklitike (brezina-slovnice) namreč nikdar ne smejo pridelenati stavka. Iz tega istega vzroka ni prav: »Le jezi se in zbadaj me, kolikor hočeš, si tiho mislim« (str. 48), »Ako me Bog mil-dega k sebi pokliče, je znamenje (str. 50), namesto »tiho si mislim«, »znamenje je«. »Ah, pusti me v svoji bližini« (str. 29). Tu mora pač stati »svoje« (vide §. 379. Janežev slovnicu). »V Vajnem očetudo: »v Vajnem«. Glagola »šparati« (str. 37) ne sme se jemati v književni jezik, ker ni slovenske korenike. »Momljati bolje kakor »momljati« (strana 38.). Deležnik »vznenadjen«, »začudjen« in drugih take vrste (str. 47) ni priporočati, da si jih posebno štajerski Slovenci rabijo v književnem jeziku. Gleda tega naj se čita, kar Levstik piše na strani 78. svoje slovnicice. Počasi použivam svojo južino, ki je obstajala iz koščeka kruha. To preveč po nemško diši, bolje bi stalo oki je bili iz, nemški »besteben« se ne sme sloveniti z glagolom »obstajati«. Glagolnik »blodjenje« (str. 51) ni pravilen, bolje »blojenje«. Boje je pisati tudi »zdržitev« kakor »zaruženje« (str. 52), ker od dovršnikov se glagolniki ali glagolski ne delajo, kar smo uže omenili. Deležnik »prizanešen« (str. 66) je nepravilen, prav se glasi »prizanesen« (§. 184. Janežev slovnicu). »Videl sem Lojzka utapljati se« (str. 73). To je nemškovalno! Prav bi se stavek tako-le glasiti: »Videl sem Lojzka utapljalnega se«, kajti po glagolih slišati, videv, čuti, čutiti, hoče naš jezik imeti same deležnike a ne tevtonskih nedoločnikov! Tako uči naš mojster Fr. Levstik v »Zvonu« (leta 1881, pag. 527). Baš tako je tevtonsko: »ne vidim več Lojzeka kot angelja v nebesh se ravnati« (str. 74), namesto: »rudujočega se«. Deležnik »vpotjen« tudi ne ugaja. Ne vem če bo katera Slovenka rekla: »Izvedela sem to »skozo« (il) Gercu« (str. 77).

Toliko z jezikoslovnega stališča o »Dori«. Rad potrjujem kritiku v »Popotniku«, naj si družba sv. Mohora pomaga z dobrimi prevodi tujenarodnih pisatev, ako ne dobiva dosti primernih izvirnih spisov. Tudi sicer prizanesljivi »Uit. Tovariš v svoji letosnjej številki ostro oboja Paulinino povest.

Kakor se sliši, namerjajo nekateri ljudski učitelji protestovati zoper družbo sv. Mohora ter jo pustiti na »cedilu«.

No jaz bi bil tega menenja, naj za zdaj stvar spregledajo ter si osrečijo zaključne besede v »Popotniku«, ki slovejo: »Naše sotrudnike prosimo, da zanjčevanje v letosnjih knjigah blage volje pozabijo, ter družbi tudi v prihodnje zvesti ostanejo ter ji, če moč, še več udov pridobjijo. Pričakujemo pa vendar, da se take reči, kakor letos, v prihodnje v družbine knjige ne bode več sprejemale.«

Učitelj sežanskega kraja.

Tržno poročilo.

Kava — v dobrem obrazju, cene trdne. — **Sladkor** — prav tako. — **Sadje** — iskan po viših cenah. — **Olje** — v slabem obrazju. — **Petrolje** — f. 9.25 do 9.40. — **Domaci pridelki** — še precej iskan. Maslo stane f. 80 do 97. — **Les** — staba kupčija, cene šibke. — **Seno** — še precej obrazjana. — Dobro konjsko se prodaja po f. 1.30 do f. 1.65.

Borsno poročilo.

Državni papirji še precej iskan, tendenca je za še više kurze. Tudi valute so vzdržane.

Dunajska Borsa

dne 5. januvarja

Enotni drž. dolg v bankovcih	83	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	83	80	•
Zlata renta	110	60	•
5% avst. renta	101	15	•
Delnice narodne banke	871	—	•
Kreditne delnice	298	20	•
London 10 lir sterlin	126	20	•
Napoleon	—	—	•
C. kr. cekini	40	—	•
Kr. državnih mark	5	94	•

Ljudski ples.

V nedeljo 10. t. m. zvezcer bo v moji gostilni »pri Obelisku« na openskem vrhu

Ljudski ples.

Jedila in pijače po znižnej ceni. Općine, 3. januvarja 1886.

Aljoz Daney,
gostilničar.

LA FILIALE IN TRIESTE

Zdravilni plašter

(cerot).

Ozdravi temeljito vsako rano, bodisi še tako zastarana in kronična in tudi take, ki so se uže spramenile v raka, ustavlja še tako močan glavobol, vse bolečine živec in revmatizma v zgloboh, čudelno pomaga v boljčih materirskih t. t. d. 50 letna skušnja z izvrstnim uspehom, kakor razvidno bo neštevilnih spričalih, katera se morejo pokazati vsakemu — dobra se le v lekarini.

18—24

Rovis, Corso 47.

LA FILIALE della BANCA UNION TRIESTE

s'occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente: Abbuonando l'interesse annuo per Banconote

3½ % con preavviso di 5 giorni

4 " " 12 "

4½ " a sei mesi fissa per Napoleoni

3½ % con preavviso di 20 giorni

3½ " " 40 "

3½ " " 3 mesi 6 "

Godranno dell'interesse aumentato le lettere in circolazione con 5 giorni di preavviso dal 6 novembre a. c. quelle con 12 giorni dal 13 giorni e quelle con 21 giorni dal 25 novembre a. c.

IN BANCO GIRO

abbuonando il 3% interesse annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a florini 20.000 a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa.

Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.**Assume pel propri correntisti l'incasso di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro assegni per queste ultime piazze ed accorda loro le facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.**

b) S'incarica dell'acquisto e della rendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso 1/10 di provvigione.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di coupons alla scadenza.

La Filiale della Banca Union**Sezione Merci** s'incarica dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre crediti sopra mercanzie ad essa consegnate, oppure polizze di carico o Warrants. 2—2—8

Poglavitni nauki in molitve ki jih mora znati kdo hoče prejeti sv. birmo, sv. pokoro, sv. obhajilo, in sv. zakon, zove se mala knjižica katera je izšla v naši tiskarni in se dobiva po 4 nove.

VLAHOV

Likver okrepjujući želudac odobren po viših oblastih sa dekretom a pripravljen od

ROMANO VLAHOV

Šibenik (Dalmacija) sa filialom u Trstu, Via S. Lazzaro Br. 1-A.

Ovaj likver, koji se uzimaju mješani sa vodom, kavom, vinom, teom ili juhom sačinjen je iz vegetalnih sokova, imajućih zdravotna svojstva, te se njegovo neposredno dje-lovanje pokazuju u želudu i kod probavljajućih organah; nadalje čisti krv izpravljajući slabinu i tromot izpušteći teku. On čisti polagano, uništaje glijiste ublažujući kroničke hrapavosti jetara, sluzena, umanjujući sve malo po malo zastarjele bolesti hemoroida.

Uzme li se likera danomicu, čuva od otrovnih miazmata, proizvirućih kolici od pokvarenog zraka, toli od epidemijah, zato je izvrstan lek proti groznici i proti koleri.

Ono pako što sačinjava pravu osebinu likera u zdravstvenoj struci jest. Što oslobadja ljudi odane srčbi i pokunjenošči od škodnih posledic, koje čovječanstvu daje veliki broj nesrećnih.

Zaista i za malo danah čovjek, koji se služi tim likerom čuti, da mu je povrćena života snaga, i čuvstvo blagostanja čini ga zadovoljnim, probudjenim i svježim za svaki rad.

20—16

Da se olahkoti kupovanje občinstvu gospodar tvornice osnovao je na široko razprodaju svoga likera, koji se može dobiti u svih kavarnah i rakijačnicah.

Nič več kašlja

Prsní čaj
napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, še tako trdrovaten, kakor to spričuje mnoga naročila, spričevala in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

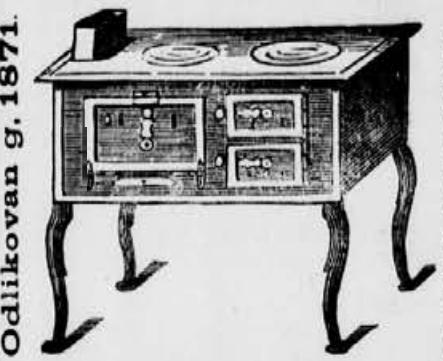
Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin in čisti kri, ima dober okus in velja en zavoj za 8 dni 60 n.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za prestene života in proti madrona iz soke neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri zaprtem truplu, želodčnih boleznih itd. in se lehko uživajo o vsakem času brez obzira na dijetu. Ena škatlja velja 30 sold.

Plašter in tudi tinktura proti kurjim očesom in debeljkoži — cena 3 plaštrov za kurja očesa 20 soldov. — Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zaloga v Trstu v lekarni Rovis, v Gorici v lekarni Cristofolletti in Pontonij v Ajdovščini v lekarni Guglielmo. V tej lekarni govori se tudi slovenski.

OSVALDO PITTINI

Odkrovjan 9. 1871. OSVALDO PITTINI. 1871.

Tvornica ekonomičnih ognjišta od željeza ili zemljenih za gojtone, krème i obitelji. Pripravlja takodjer ognjišta sa kotlom vodenim tlakom, koji tjeru vodu i u više spratove. Obavlja naručbe za Trst i izvana. Troškove za naručbe izvan Trsta vlača naručitelj.

NB. Ognjišta pravi polag mjeđa iz željeza i otoma. Nadalje imade na skladištu

Pečić sa regulatorom,

koje su vrlo elegantne, uzimaju malo prostora, dobro griju a upravljaju sa regulatorom. Pečić Friedland usavršene sa ventilatorom i regulatorom. Sustav Meidlingerov sa neprastim ognjem. Njimi se griju po 2—3 sobe.

Konkurenca slepariji s konjskimi žebrokami!

Uže 87 let obstoječa

c. kr. deželno privilegovana

Tovarna za žebroke in koce poprej

Lichtenauer-ja udove in sinov razpošilja po svoji dunajski zalogi

konjskih žebrok

190 ctm. dolgih 130

ctm. širokin, ne-pokončljive baže, temne barve, z živjšimi krajci, po

gld. 1·60

z zavijanjem vred.

Kdor jih vzame 10. dobi jedno po vrhu ali se mu pa cena za 10% zniža.

Samo zarači velikanske izdeljave in razprodaja smo v stanu žebroke take nena-vadne velikosti in odlične baže tako ceno prodajati. Na stotine pohvalnih pisem je vsakemu na ogled. Razpošilja se po poštnem povzetji. N-ugrijajoće blago se brez ugovora nazaj vzame.

Dobro naj se pazi na naslov:

Pferde - Decken - Fabriks - Haupt - Niederlage,
Wien, I. Rothenthurmstrasse 14.**Svarilo!**

Vsegačega svarimo pred kupovanjem od tach firm, ki se boje javno podpisati svoje ime in neopravičeno posnemajo našo anonco.

Il Previdnost je potrebna !!

Marijaceljske želodečne kapljice,

izvrstno delajoče zdravilo pri vseh boleznih na želodcu. Ne-recenjive dobrote je posebno vpliv njihov pri netočnosti, slabosti želodca, ako z grla, smrdi, napenjanju, kleslem pehanju, koliki, želodečnem kataru, gorečice (rzaveci) pri preobilnej produkciji slin, rumenici blu-

vanji in gnusu, glavobolu, (ako boli iz želodca) krč v želodcu, zabasjan, preoblikuje jedi in pič v želodcu, proti glastam, bolezni na vranici in jetrih in tudi roti zlati žili ali ha morojdani. Cena steklenici je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalog ima lekarničar v angelju varhu.

26—52

D. Brady Kremsler,**Morava.**

V Trstu jih pa dobiti pri lekarničarju J. Seravallo blizu starega sv. Antona.

Novi instrument staron maški Ariston za otroke preseže vse enake instrumente po eleganci, lepemu glasu in trajnosti. Za komad z 6 sekiri-cami 16 gld., kadar hoče več se-kire, plača za vsako 60 novcev.

Razun tega priporočam svoje harmonike 3— in druge muzikalne instrumente. Cenici brezplačno in franko. J. N. Trimmel, Wien, Kaiserstrasse 74

Priznano nepokojarjene izvrstne vošcene

SVEČE

izdeluje 1—7

P. & R. SEEMANN
v Ljubljani.

Kovinske pipe

za sode od vina in piva za pritišnjene, s samozapretjem.

Ako se z roko nekoliko pritisne gumbo, ki se na njim nahaja odpre se zaklopka od kaučuka; tekočina pologama raste v steklenici; pivo se prevede ne peni, ako se te polnije rabi. Vina pa piva se nič ne pozgubi vsele samozavrnite steklenice. Zatvore se trdno, puščajo ne in čista lahko.

Cene: Jeden pojedinski steklenici z cevko iz kaučuka f. 2.20. Poština 20 kr. — Likver-pipe f. 2.20, pipe za dessert-vina f. 3.50, pipe za točenje A f. 4.50, pipe za sode B f. 5.50, pipe za sode C f. 6.50, pipe za sode D f. 8.50.

Ilustrovani ceniki brezplačno in franko.

H. HUTTER,

WIEN, IX., Maximilianplatz 3, nächst der Votivkirche.

5—10

Prodajalec u se podaj a odbitek; Agentom zasluzeno plačo.

VELIKA PARTIJA ostankov sukna

(3—4 metri), v vseh barvah za cele možke oblike, pošilja proti povzetju po 5 gld. ostank.

L. STORCH v Brnu

tvarina (sukno), koja se nebi dopadal, more se zamenjati.

VELIKA PARTIJA ostankov preprog

(10—12 metrov) pošilja proti povzetju komad po for. 3.80.

L. STORCH v Brnu

tvarina koja se ne bi dopadal, more se zameniti.

Tožno bolnikovo živenje postane veselješko koj po pridobljenem zdravju.

Naznanila ozdravljenih v mesecih junij, julij, avgust 1885. v korist druženaku boležnim. Velika senzacija kojo so vzbudili Ivanova Hoffa sladno pivo iz sladnega izvlečka, Ivana Hoffa sladna čokolada, Ivan Hoffovi sladni bonboni za jrsa, koji vse so istočasno bili izumrjeni, napravila je, da je vsa omikana Evropa temu veselo pritrila, sedaj tudi Amerika, pripoznalne izjave vseh zdravnikov za notranje bolezni, s čemer je združeno tudi pridobljenje mnoštvenih odinkovalnih svetinj in slednjič radočno pritrdiril vladajočih osob, knezov in kneginj, s čemer se združujejo mnoštveni diplomi za dvornega založnika in priznala odlikovanja za zasluge. Število teh odlikovanj je sedaj 63 ki je, ako tudi se je nahajalo neko gibanje za sanitetno stroko, nedosegljivo bilo. Naj začnemo z izjavami in zahvalnimi pismeni častitega občinstva, kojih se v arkivih izdelalcev čez sto tisoč hrani.

Glavna tovarna za Avstrijsko-ugarske dežele pri gospodu

IVANU HOFF - U,

dvornemu založniku več evropskih vladarjev, c. kr. svetniku, lastniku c. kr. zlatekriza za zasluge z krono, vitezu višjih pruskih in nemških redov, izumitelju in izdelalcu Ivanu Hoffovega sladnega izvlečka, dvornemu zalogarju večjih vladarjev evropskih, Beč, tovarna: Grabenhof, Bräunerstrasse št. 2, tovarniška zalog in pisan: Graben Bräunerstrasse št. 8.

Tolna 17. junija 1885. Sladni izdelki, ki ste mi jih 26. maja poslali, delovali so izvrstno. Kašeji, ki me je celo leto nadlegoval se mi je zmanjšal in tudi apetit se mi povrnol. Prosim Vas, da mi pošljete še 33 sklenice zdravilnega piva iz sladnega izvlečka. Spoštljivo-udan Dr. Hugo Rust, vojaški zdravnik 7 husarskega regimeta, Tolna, Ogrska.

Pred vsem izrekam Vam tisočero zahvalo za vrlo dobro Vaše zdravilno pivo iz sladnega izvlečka, ki moje hčeri izborno pomaga, zelo jači, in daje apetit in spanje. Izrekam Vam še jedenkrat gorko zahvalo v imenu moje hčere za Vaše izvrstno upljavoče sredstvo; hvaležna Louise v. Merzlyak rojena bar. v Caballini-Ehenberg.

Novi pri Reki 5. jul. 1885. c. kr. svetnika vdova.

Vaše blagorodje! Dozvolujem si Vas prositi še za dodeljanje Vaših izbornih sladnih izvlečkov za moje bolno ženo, za isto ceno kakor zadnjikrat, kajti po užitju 13 sklenic zdravilnega piva iz sladnega izvlečka se je moje seprogi zdravje moogo zboljšalo. Rad bi se Vam osobno zahvaliti ter gorko bi želel spoznati njibodelnješkega vseh ljudi, ki je tolikim ubogim bolnikom pomagal in jih potolažil, uč nivši uprav čudovite z svojimi izdelki. Bog Vas obvaruj se mnogo leta v dobrovoljno tolubo vseh bolnih.

Gran,